

РИБАК І.В. ХМЕЛЬНИЧЧИНА ВІД НАЙДАВНІШОГО ЧАСУ ДО СЬОГОДЕННЯ. – Кам'янець-Подільський. – Абетка НОВА. – 2002 – 154 с.

Рецензований навчальний посібник, автором якого є член – кореспондент Української Академії історичних наук, професор, старший науковий співробітник Центру дослідження історії Поділля Хмельницького інституту післядипломної освіти при Кам'янець-Подільському державному університеті Іван Васильович Рибак, розрахований на студентів вузів, учнів шкіл, ліцеїв, гімназій Подільської області, а також всіх, хто цікавиться історією Подільського краю.

В посібнику відповідно до навчальних програм висвітлено 14 тем – від найдавніших часів до сьогодення. У кожній темі простежується наступність і поступовість, історична послідовність суспільно-економічного розвитку Хмельниччини. Наприкінці кожної теми автор додає рубрику: „Документи свідчать”, а також контрольні запитання та завдання, які ставлять за мету закріплення вивченого учнями та студентами матеріалу.

При підготовці книги використано та узагальнено найновіші дослідження в галузі історичного краєзнавства. Вперше у навчальному посібнику використано матеріали з історії етнічних меншин, що проживали на Поділлі у ХІХ ст.: поляків, євреїв та інших, висвітлена їх роль в суспільно-економічному розвитку краю, проаналізовано стан культури й освіти.

Слід зазначити, що найбільш ґрунтовно викладено комплекс питань, що стосуються аграрної історії краю ХХ століття, що засвідчує автора, як знаного фахівця даної галузі історії України.

Чи не вперше в посібнику такого типу досить значна увага приділена антибільшовицькому повстанському селянському руху в регіоні 1921-1922 рр. Надзвичайно вдалими, на нашу думку, є матеріали про антиколгоспні виступи під час

суцільної колективізації села, голодомор 1932-33 рр. на Поділлі. Цікавими є фактами про сталінські масові репресії викладені у посібнику.

З новаторських позицій та із залученням раніше маловідомого краєзнавчого матеріалу розкриті навчальні теми посібника „В часи повоєнного лихоліття”, „З руїн та попелу” і „В роки застою, перебудови, незалежності”.

Новизною, на наш погляд, є тема „В добу незалежності (1991-2002 рр.)”, в якій змістовно охарактеризовано розвиток духовності, освіти, культури в Хмельницьких областях.

Для більш глибокого сприйняття учнями фактичного матеріалу в книзі вміщено біографічний показник визначних діячів історії та культури краю, довідник про адміністративний устрій та хронологічна таблиця.

Отже, виданий навчальний посібник є незаперечним свідченням того, що автор опрацював і в науково - обґрунтованому стилі створив даний навчальний посібник. Він сприятиме вивченню учнівською та студентською молоддю історії рідного краю, виховуватиме патріотизм і любов до України.

На жаль, книжка вийшла невеликим накладом, що не можна задовольнити широке коло учнів та студентів Хмельниччини. Сподіваємось на більш масовий наклад.

Безперечно, рецензований навчальний посібник є помітною подією в подільському краєзнавстві, сприятиме більш глибокому та об'єктивному висвітленню історії Хмельниччини – складової частини України і є логічним продовженням попередніх посібників І.В. Рибак „Історія рідного краю ХХ ст.” (1997 р.) і „Хмельниччина в шкільному курсі історії” (2001).

